

İTA

BÜLTEN BULLETIN

INFO-TÜRK AJANSI
AGENCE INFO-TÜRK
INFO-TÜRK AGENCY

EDITION ET DIFFUSION EN BELGIQUE: COODIFF
561, CHAUSSEE DE NINOVE - 1080 BRUXELLES
TELEPHONE: (32-2) 523 22 26 et 522 98 12

PERIODIQUE MENSUEL
Aralık 1976 G.7-T.3

NATO'DA VE ABD'DE ANTI-KOMÜNİZM TIRMANIYOR

BRÜKSEL (Info-Türk) - Türkiye'de gerek iktidar, gerekse CHP muhalefeti, otuz yıldır Türkiye'yi ekonomik, politik, askeri ve ideolojik egemenliği altında tutan ABD ve onun başını çektiği NATO ile ilişkileri düzeltmek için her olanağı zorlar ve yeni Carter yönetiminden bu konuda yeni girişimler beklerken, gerek ABD'de, gerekse NATO içinde anti-komünizm ve sosyalist ülkeler düşmanlığı yeniden tırmanışa geçmiştir.

Aralık 1976 başında Brüksel'de yapılan NATO toplantısında, Sovyetler'in askeri gücünü tehlikeli biçimde artırdığı ileri sürülerek NATO üyelerinin silahlanmasına hız verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu tutumun doğal uzantısı olarak, yine aralık ayı içinde Bükreş'te toplanan Varşova Paktı Konferansı'nın ileri sürdüğü "NATO ve Varşova paktlarının bundan böyle üye sayısını artırmamaları ve herhangi bir devletin ilk elde atom silahlarını kullanmamasına" ilişkin öneriler de NATO toplantısında reddedilmiştir.

Bu tutumun altında yatan nedenler, "demokratikleşme" sürecine sokulan İspanya'nın artık resmen de NATO İttifakı içine alınması ve Vietnam Savaşı'nın sona ermesinden bu yana yeni vurgun alanları arayan silah sanayicilerine bu olanakların yaratılmasıdır. NATO'nun üyesi olarak Türkiye de, bu saldırgan politikanın başlıca destekçilerinden biri olduğunu, kararlara karşı çıkmamakla, üstelik bu yıl bütçesinin yüzde 30'unu savunma harcamalarına ayırmakla göstermiştir. CHP'nin Kasım sonundaki yeni kurultayında kabul edilen program da, aynı şekilde silahlanmaya hız verilmesini öngörmektedir.

Carter'in cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazanmasından bu yana hızlanan anti-komünist ve sosyalist ülkeler düşmanı tırmanışın mimarı, yeni dönemin Kissinger'i olacağı kesinlik kazanan Zbigniew Brzezinski'dir.

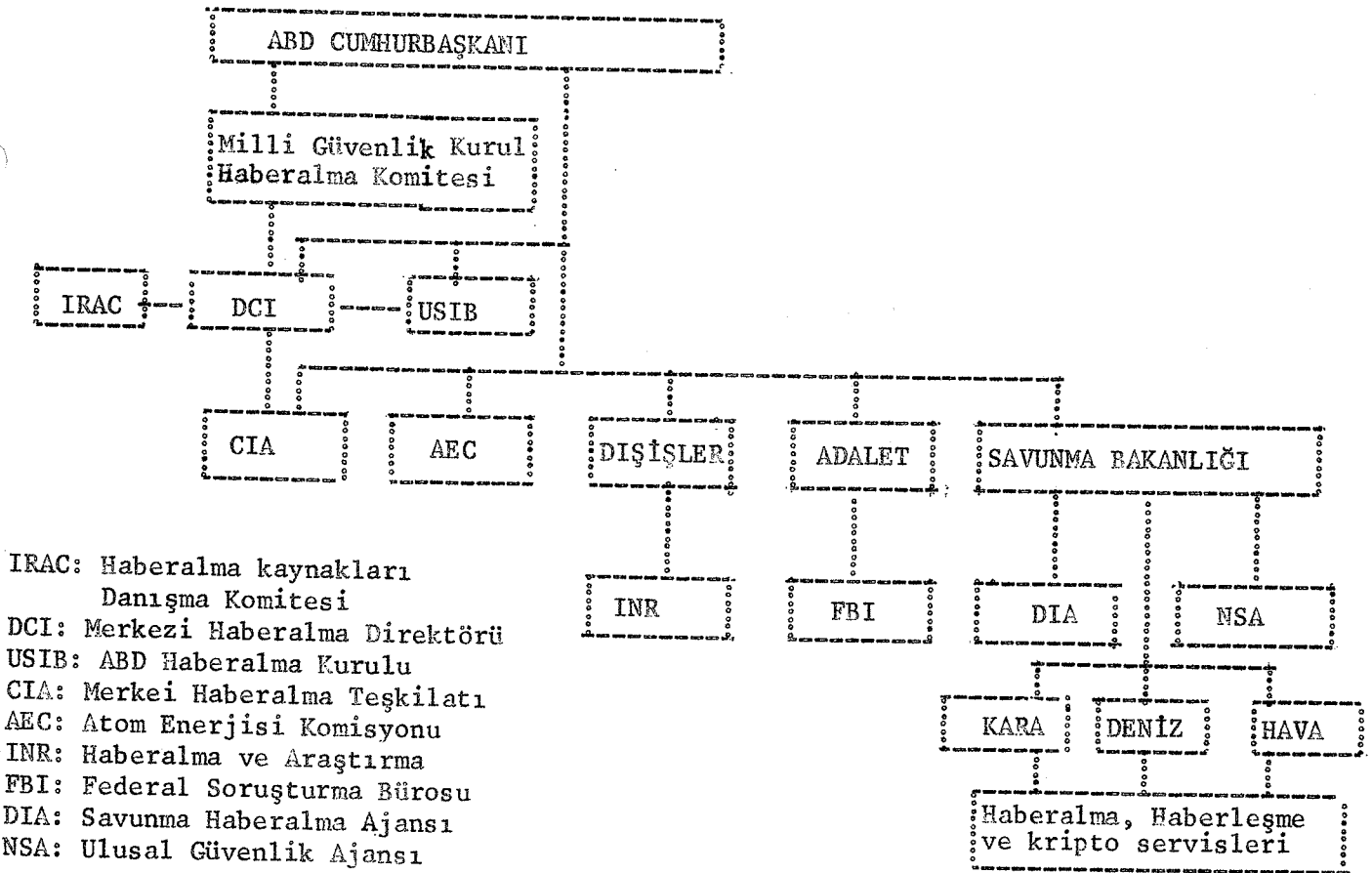
Carter'in politika sahnesine çıkışından beri onun geri plandaki beyni rolünü oynayan Brzezinski'nin bir numaralı barış ve detente düşmanı olduğu, dünya barışı için ciddi bir tehlike teşkil ettiği, daha Amerikan Cumhurbaşkanlığı seçim kampanyası sırasında Sovyet basını tarafından açıklanmış bulunuyordu.

Polonyalı anti-komünist bir aristokratın oğlu olan ve ABD'deki akademik kariyeri boyunca komünizm ve sovyet düşmanlığı ile tanınan, başkanlık seçimleri sırasında Carter'i Başkan Ford'a "Sovyetlere boyun eğmek" suçlamalarıyla saldırtan 48 yaşındaki Brzezinski nihayet 12 Aralık 1976 günü yeni Cumhurbaşkanı tarafından "Beyaz Saray Milli Güvenlik Danışmanlığı"na atanarak amacına ulaşmıştır.

Hatırlanacağı üzere, Kissinger de, Nixon'un cumhurbaşkanı olmasından sonra Beyaz Saray'ın "Milli Güvenlik Danışmanlığı"na atanmış ve giderek Amerikan dış politikasının tek söz sahibi unsuru durumuna gelmiştir.

ABD'de Beyaz Saray Milli Güvenlik Danışmanı olmak demek, ABD emperyalizminin bütün haberalma aygıtını kontrol altına almak demektir. Bu gerçeği daha iyi kavramak için önce şu noktayı açıklığa kavuşturmak gerekir. ABD emperyalizminin haberalma örgütü, sadece CIA'dan ibaret değildir. Aşağıdaki tabloda ayrıntılı şekilde görüleceği gibi, ABD Haberalma aygıtı, CIA'nın da aralarında bulunduğu çeşitli haberalma servislerinden oluşmaktadır:

AMERİKA BİRLİK DEVLETLERİ HABERALMA AYGITI

KAYNAK: North American Congress on Latin America, *The US Military Apparatus*, August 1972, New York, p.20

Tabloda da görüldüğü gibi, Milli Güvenlik Kurulu (Türkiye'deki MGK da buradan örnek alınarak kurulmuştur), bu haberalma aygıtının en üst kuruluşudur. CIA'nın kuruluşunu öngören 1947 tarihli kanunla yaratılan bu kurulun çalışmaları, işte Brzezinsky'nin yöneteceği Haberalma Komitesi tarafından yönlendirilmektedir.

Diğer haberalma örgütleri, yani IRAC, USIB, CIA, AEC, INR, FBI, DIA, NSA ve ordu haberalma servisleri, hep bu MGK Haberalma Komitesi'nin güdümünde çalışmaktadır. Bu haberalma servislerinin görevleri de şöyledir:

CIA: Kendisinin denizaşırı gizli ajanlarından aldığı bilgileri ve diğer servislerin sağladığı bilgileri toplayıp değerlendirir. Casusluk ve karşı-casusluk faaliyetlerini bu servis yürütür.

AEC: Nükleer bilgiler toplar, diğer ulusların nükleer denemelerini izleyerek kaydeder.

INR: Dışişleri Bakanlığına bağlı başlıca haber alma servisidir. Diğer ülkelerdeki ekonomik ve siyasal gelişmeler hakkında bilgi sağlar.

FBI: ABD'nin iç güvenliğinden sorumludur. Ülke içinde karşı haber alma, karşı casusluk ve karşı sabotaj faaliyetlerini yürüttüğü kadar, uluslararası haberalma faaliyetinde de söz sahibidir. Adalet Bakanlığı'na bağlıdır.

Savunma Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren beş ayrı haberalma servisi vardır:

DIA: "Dost düşman bütün devletlerin" askeri gücünü değerlendirmek, kara, deniz ve hava kuvvetlerinin haberalma çalışmalarını koordine etmekle yükümlüdür.

NSA: ABD'nin mesajlarını şifrelemek, yabancı devletlerin şifrelerini çözmek, yabancı devletlerin haberleşmelerini kaydetmek, elektronik gözetleme faaliyetini yürütmekle görevlidir.

Bunlardan başka kara, deniz ve hava kuvvetlerinin her birinin ayrı haber alma, haberleşme ve kriptoloji ajansları vardır, bunlar da kendi alanlarına giren askeri konularda sürekli bilgi toplarlar.

İşte Millî Güvenlik Danışmanı olan kişi, yani 1977 yılı başından itibaren Brzezinsky, bütün bu haberalma servislerinin Millî Güvenlik Kurulu'nda toplanan istihbaratını değerlendirerek ABD Cumhurbaşkanı'nın savaş ve barış politikasını çizmek durumundadır. Bu bakımdan önümüzdeki yıllar, önemli gelişmelere gebe dir. NATO'nun son toplantısındaki tavır, bunun bir göstergesidir.

Türkiye'de de, içine girilen seçim yılında, çeşitli siyasal partilerin ABD ile ve NATO ile ilişkiler konusunda takınacakları tavırlar, yukarıda açıklanan perspektif de göz önünde tutularak değerlendirilmelidir. (AB-TB-UMA-DG-13/12)

BATILI DEVLETLER, BOĞAZLAR STATÜSÜNÜ DEĞİŞTİRTMEK İSTİYOR

PARİS (Info-Türk) - Batı dünyasındaki anti-komünist tırmanmanın ve bu konuda Türkiye'nin de kullanılmak istenmesinin yeni bir örneği, 29 Eylül 1976'da Atina'da Avrupa parlamenterlerinden oluşan Batı Avrupa Birliği'ne sunulan Boğazlar ile ilgili bir raporda da açığa vurulmuştur.

Birliğin Genel İşler Komitesi üyelerinin Ekim ayında İstanbul'a yaptıkları bir ziyaretten sonra hazırladıkları raporda, SSCB'nin Kiev uçak gemisinin Boğazlar'dan geçişi olayı ele alınarak, Minsk adlı bir başka uçak gemisinin de Karadeniz'de denenmekte olduğu, daha iki Sovyet uçak gemisinin de inşa edilmekte olduğu belirtilmekte, bu gelişmenin Akdeniz'de Amerikan 6. Filosu'nun zayıf düşmesi sonucunu doğurabileceği endişesi dile getirilerek, bu gelişmeyi önlemek için ya Montreux Anlaşması'nın Boğazlar'dan geçişi düzenleyen hükümlerinin değiştirilmesi veya Türkiye'nin, kendisine Yunanistan ile ihtilaf konusu olan sorunlarda bazı tatminkâr ödümler vererek, Boğazlar'dan Sovyet gemilerinin geçişini önlemesinin sağlanması önerilmektedir. (AB-DG-7/12)

YENİ ANTI-TERÖRİST ANLAŞMA ÖZGÜRLÜKLERİ TEHDİT EDİYOR

PARİS (Info-Türk) - Avrupa ülkelerinde ilericiilere karşı kaynatılan cadı kazanı, gittikçe yeni boyutlara ulaşmaktadır. Federal Almanya'da Komünist Partisi üyelerinin devlet hizmetlerinde çalışmalarının yasaklanmasından ve Avrupa Ortak Pazarı servislerinde görevli çeşitli milliyetlere mensup memurların siyasal inançları konusunda soruşturmaya tabi tutulmasından sonra, 10 Kasım 1976'da Avrupa Konseyi üyesi ülkelerin, Türkiye de dahil, dışişleri delegeleri, bir "Avrupa Anti-terörist Anlaşması" imzalamışlardır.

Anlaşmaya göre, hava korsanlığı, rehine alma, adam kaçıрма, zorla alıkoyma, bomba ve ateşli silahlar kullanma gibi eylemler, politik nitelikten yoksun terörizm suçları sayılmaktadır. Bundan böyle, bu suçlardan herhangi biriyle itham edilen kişi artık politik suçlu sayılmayacak, hangi ülkeye sığınmış olursa olsun, yakalandığı anda ya derhal geldiği ülkeye iade edilecek veya sığındığı ülkede yargılanıp mahkum edilecektir.

Fransız basınında gösterilen tepkiye göre, her hükümetin kendi siyasal eğilimine ve niyetlerine göre bu suçlar listesini geniş kapsamlı şekilde yorumlaması ve sadece şiddet kullanılmasını değil, aynı zamanda fabrika işgali gibi işçi eylemlerini de "terör suçları" arasında sayması mümkün olacaktır.

YABANCI SANATÇI VE GAZETECİLERİN TÜRKİYE'DEN SINIRDIŞI EDİLMELERİ BÜYÜK TEPKİ YARATTI

BRÜKSEL (Info-Türk) - Türk Hükümeti'nen Kasım ayında TİP'in çağrılısı üç Şili'li sanatçı Angel Parra, Isabel Parra ve Patricio Castillo'nun, daha sonra da üç Alman gazetecisi Jurgen Roth, Edeltraud Rempel ve Bernd Huber'i sınırışı etmesi, Avrupa kamuoyunda geniş tepki yaratmıştır.

Olayın Info-Türk Ajansı tarafından basına ve demokratik kuruluşlara duyurulmasından sonra, Belçika Radyosu haberi derhal vermiş, Belçika'daki FGTB Sendikası üyesi Türkiyeli işçiler de bir protesto bildirisi yayınlamışlardır.

Sınırışı etme olayı, ayrıca, Belçika Komünist Partisi'nin organı le Drapeau Rouge, Belçika Sosyalist Partisi'nin organı Le Peuple, le Monde du Travail, Journal et Indépendance ve Le Travail Gazeteleri tarafından "Türk Hükümeti Pinochet'nin Suçortığı" başlıklarıyla verilmiştir. Olay ayrıca, Courrier de l'Escaut, Vers l'Avenir gazetele-riyle, Pour ve Hebdo adlı haftalık dergiler tarafından da yansıtılmıştır.

Türkiye'den sınırışı edildikten sonra Avrupa'daki ilk konserlerini Belçika'nın Louvain şehrinde veren Şili'li sanatçılar, konser sırasında Türkiyeli işçiler tarafın-dan ziyaret edilerek kendilerine bir çiçek sunulmuş ve Türkiye halkının Şili halkıyla dayanışması tekrar dile getirilmiştir.

Parra'lar, Türkiyeli işçilerle yaptıkları konuşmada, Türkiye'de verebildikleri iki konser sırasında Şili halkının davasına gösterilen yakın ilginin kendilerini son dere-ce etkilendirdiğini ve azimlerini güçlendirdiğini belirtmişler ve Şili halkıyla daya-nışma gecelerinin düzenlenmesinde gösterdikleri örgütlenme gücünden dolayı TİP'lilere teşekkür etmişlerdir.

Öte yandan, Fransa'da da Le Monde Gazetesi, Fransız Komünist Partisi'nin organı L'Humanité Gazetesi de olaya geniş yer vermişlerdir.

Bu olayın hemen ardından Alman gazetecilerinin sınırışı edilmeleri de Belçika bası-nında geniş yankı bulmuş, Le Peuple, Le Monde du Travail, L'Avenir du Tournaisis, Le Travail, La Dernière Heure, Journal et Indépendance ve La Cité gazeteleri olayı Türk Hükümeti'nin baskı politikasının yeni bir örneği olarak nitelemişlerdir.

Bu olayların yanısıra, genç devrimci İsmail Gökhan Edge'nin işkence edilerek öldü-rülmesi de, Belçika basınında İran'daki işkence olaylarıyla birlikte yansıtılarak iş-kencenin Türkiye'de günlük bir uygulama haline geldiği belirtilmiş, Türkiye demokratik örgütlerinin bu konudaki protestoları duyurulmuştur. (Y-DG-AB-8/12)

ZELZELE YOLSUZLUKLARI DA AVRUPA BASININDA GÜNÜN KONUSU OLDU

BRÜKSEL (Info-Türk) - Van zelzelesinden sonra tesbit edilen yolsuzluklar, Türkiye basınında olduğu gibi Avrupa basınında da geniş yankı yaratmıştır. Zelzeleyi izleyen günlerde olayı bütün dramıyla yansıtarak Avrupa'lıları her türlü yardıma çağırın gaze-teler, bu yardımların kullanımındaki yolsuzlukları da en sert şekilde eleştirmektedir-ler.

Örneğin, 4 Aralık 1976 tarihli Daily Express, bu konuda şunları yazmıştır:

"Yolsuzluk karşısında genç bir Tıp öğrencisi bana şunları söylemekten kendini ala-madı: 'Kendi yurttaşlarımla bu davranışından öğreniyorum.' Bir çevirmen aracılığıyla konuştuğum öğrenci, zelzele kurbanlarının fotoğraflarını çekmemi istedi. Anası zelzele-de ölmüş altı aylık bir kız çocuğu, kafası yarabere içindeydi. Üstelik zattüree olmuştu. Sargı bezleri, şırıngalar oraya buraya saçılmıştı. Birkaç metre ötede ise, hava köprü-süyle getirilmiş 50 kadar ısıtmalı çadır duruyordu. Fakat otomatik silahlı askerler, bu çadırları kendileri kullanmak için kiskançlıkla saklıyorlardı.

"Dağıtım yerinde yorgunluktan bitmiş, soğuktan donacak hale gelmiş, elbiseleri sırlı-sıklam, çamur içinde yüzlerce kişi, ailelerine yiyecek ve sığınak kapabilmek için bir-birleriyle boğuşuyordu. Askerler bir çember yapmışlar, onları yardım malzemesinin bu-lunduğu yere yaklaştırmıyorlardı. Öte yanda iyi giyimli kişiler, yerlere saçılmış tön-larca patatesi ezip geçerek kamyonlarını sürüyorlardı. Askerler kamyonlarını doldurmala-rı için bunlara yardım ediyor, bunlar da yüklerini aldıktan sonra gecenin karanlığında kayboluyorlardı."

4 Aralık 1976 tarihli The Guardian Gazetesi de şunları yazıyor:

"Geçen haftanın zelzele felaketzedeleri için hava köprüsü ile Doğu Anadolu'ya sevk edilen iki portatif sahra hastanesinin akıbeti, yardım malzemelerinin nasıl değerlendirildiğini yeteri kadar gösteriyordu. Hastanelerden biri, Van'daki büyük hastanenin giriş kapısında ambalajlarına dahi dokunulmamış, bekliyordu. Nöbetçi doktora, niçin portatif hastanenin felaket sahasına iletilmediğini sordum. Verdiği cevap akıl alır gibi değildi. 'Başka bir sarsıntı ihtimaline karşı yedekte tutuyoruz.' Bir mil ötede, yine Van'dan çıkartılıp felaket sahasına götürülmesine izin verilmeyen bir başka sahra hastanesine rastladım. 100 yataklı bir hastaneydi. Geçen hafta sonu 25 nakliye uçağıyla Almanya'dan getirilmişti. Bir Alman albayının komutasında 11 doktor, çok sayıda hasta bakıcı, şoför ve diğer yardımcı personeli, ambulansları ve çeşitli taşıtları vardı. Alman albayı buraya vardığında, bölgenin Türk askeri komutanının Van'da daimi askeri hastanenin yanında kalmasını emrettiğini dehşetle öğrenmişti. 'Anlayamadım,' dedi bana Alman albayı, 'bu portatif bir hastanedir ve felaketzedelerin bulunduğu yere götürülmek için yapılmıştır. 100 yatağı olduğu halde burada bize sadece 21 yaralı ulaştırıldı. Türk generalinin ve sivil hastane yetkililerinin bu iki portatif hastaneyi kullandırmama gerekçelerini anlamak gerçekten zor.'

"Bir başka gerçek daha: Evsiz kalanların hepsini değilse bile büyük bir kısmını içine alabilecek miktarda, 10000 çadır uçaklarla getirilmiş. Fakat zelzelenin en büyük hasarı yaptığı Muradiye'ye gittiğimde, bu çadırların hiçbirinde felaketzedelerin oturmadığını gördüm. Oysa çadırların çoğu da kurulmuştu, fakat ya askeri kordon altında bomboş tutuluyordu veya bölgeye çok sayıda sevk edilmiş olan, fakat pek de bir işe yaramayan askerler içine yerleştirilmişti!

"Yardım gönüllüleri, doktorlar ve başka kişiler, çadırlardan çoğunun istifçilerin ve fırsatçıların ellerine geçtiğini söylediler. Bunun doğru olup olmadığını kontrol etmeme zaman bakımından olanak yoktu ama, Muradiye eteklerinde bir yardım dağıtım merkezinde olup biteni kendi gözlerimle gördüm.

"Yardım malzemesinin istiflendiği yerin girişinde birikmiş perişan ve yoksul bir kalabalık, yiyecek, çadır istiyordu. Askerler bunları geriye püskürtüyor, bir subay da felaketzedelere, sabırlı olmalarını, taleplerinin köy köy dolaşarak karşılanacağını söylüyordu. Fakat yardım mazeretleri yığınlarının öte yanında iyi giyimli üç kişi, askerlerin gözleri önünde dilediklerince malzeme yüklenip gidiyorlardı.

"Ya battaniye ve uyku tulumları nereye gitmişti? Sorduğum mahalli doktorların, yardımcı gönüllülerin ve başkalarının cevabı hep aynıydı: Bir omuz silktikten sonra, 'Olanı zenginler aldı, yoksullar ise hava aldı,' diyorlardı.

"Bırakın ölsünler, alt tarafı Kürt değiller mi?"

Öte yandan, 10 Aralık 1976 tarihli The Times Gazetesi, Türkiye'den sınırdışı edilen Alman gazetecisi Jürgen Roth'a atfen şu haberi vermiştir:

"'Bırakın ölsünler, alt tarafı Kürt değiller mi?' Bu sözler, zelzeleden iki gün sonra, 26 Kasım günü Diyarbakır Askeri Komutanı tarafından Muradiye zelzele kurbanları için söylenmiştir.

"Türkçeyi bilen Alman gazetecisi Jürgen Roth, bu sözleri bizzat kendi kulaklarıyla duyduğunu The Times'a bildirmiştir. Herr Roth, zelzele bölgesindeki Kürtlerle politik konularda bir röportaj yaptığı için tutuklanmış ve sınırdışı edilmiştir.

"Felaket bölgesi ahalisinin çoğunluğunun Kürt olduğu gerçeği, basın haberlerinin çoğunda söz konusu edilmemiştir. Resmi Türk ideolojisi bu gerçeği yok saymayı tercih etmektedir. 1924'ten beri Kürtçe herhangi bir şey yayınlamak veya okullarda Kürtçe okutmak bir suç sayılmaktadır. Kürt ulusal adetleri yasaklanmıştır ve 1964 tarihli Siyasal Partiler Kanunu'na göre Türkiye'de farklı ırkların ve dillerin varlığından bahsedilmesi de yasaktır.

"Zelzele felaketzedelerinin kendi köylerini terkedip 'Ege ve Akdeniz'in sıcak bölgelerinde yeni meskenlere taşınmaları' önerisi, geçen yıl Irak'ta Kürt hareketinin yenilgisinden sonra Kürtlerin dağlık kuzey bölgelerinden yarı-çöl güney bölgelerine zorla nakledilmelerini hatırlatmaktadır. Türkiye'den gelen haberler, felaketzedelerin çoğunun yerlerini bırakmayı kabul etmediklerini göstermektedir."

Öte yandan, 6 Aralık tarihli Time Dergisi de, THY uçaklarının hemen hepsinin Hacı seferlerine tahsis edilmesi nedeniyle, zelzeleyi izleyen günlerde zelzele felaketzedelerine yardım ulaştıracak uçak bulunamadığını yazmaktadır.

TÜRKİYE'DE SAĞ TERÖR AVRUPA BASININDA

BRÜKSEL (Info-Türk) - Türkiye'de gittikçe tırmanan sağ terör, Avrupa basınında her geçen gün daha geniş yankı bulmaktadır.

Belçika'da yayınlanan La Cité Gazetesi, 16-1 -18 Kasım 1976 tarihlerinde Türkiye üzerine üç günlük bir inceleme dizisi yayınlanmıştır. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik bunalımı ayrıntılı şekilde çözümleyen ve Milliyetçi Cephe Hükümeti'nin bizzat uyguladığı veya komandolar aracılığıyla uygulattığı baskıların toplu değerlendirilmesini veren gazete, "Milliyetçi Cephe Hükümeti'nin bir numaralı düşmanı, işçi sınıfıdır. Faşist şiddetin boy hedefi odur. Polis ile faşist örgütler toplantıları, sendika merkezlerini basmakta işbirliği yapmaktadır," demektedir.

Yine La Cité Gazetesi, 14 Aralık 1976 tarihli sayısında, ajansımızın Kasım ayındaki İngilizce ve Fransızca bültenlerinde verdiği "Federal Almanya'nın Türkiye üzerindeki hakimiyeti artıyor" başlıklı incelemeyi aynen yayınlamıştır. İncelemede Türkiye ile ABD, Federal Almanya ve Ortak Pazar arasındaki ilişkiler gözden geçirildikten sonra, sosyalist muhalefet olarak Türkiye İşçi Partisi'nin Türkiye-Ortak Pazar ilişkileri konusundaki eleştirileri de yansıtılmaktadır.

Fransa'da yayınlanan La Croix Gazetesi, 4 Kasım 1976 tarihli sayısında, Türkiye'deki faşist baskılar üzerinde durarak şöyle demektedir: "Ankara'da başlıca partilerin temsilcileri, ve hattâ muhalefet lideri Ecevit bile, Türkiye'de demokrasinin mevcut olduğunu ve bu bakımdan Türkiye'nin Ortak Pazar ülkelerine gıpta etmesi gerekmediğini söylediler. Hattâ demokrasinin varolup olmadığı konusundaki sorumu biraz da hayretle karşılayarak, 'ülkemizde hiçbir politik tutuklu yoktur,' dediler. Oysa, Amnesty International'in ve uluslararası kuruluşların raporları tamamen aksini söylemekte, politik nedenlerle keyfi tutuklamalar yapıldığını ve tutukluların işkencelerin sürdürüldüğünü göstermektedir."

The Financial Times Gazetesi ise, 6 Aralık 1976 tarihli sayısında yayınladığı röportajda şunları yazmaktadır: "Türkiye'de öğrenci çatışmaları, üniversitelerin açılışını izleyen 15 gün içinde 5 ölü, 200 yaralıya mal olmuştur. Bütün bu çatışmaların çoğu, hükümetin en azından hoşgörüsüne sahip bulunan ve üniversitelerdeki solcu unsurları temizleme hareketine girişmiş olan sağcı grupların eseridir." (AB-DG- 15/12)

VARŞOVA PAKTI ÜLKELERİ "FEDERE TÜRK DEVLETİ"Nİ TANIMAYACAK

LEFKOŞA (Info-Türk) - Polonya Maslahatgüzarı M. Kolitzchek, Lefkoşa'da yaptığı bir basın toplantısında, "Varşova Paktı üyelerinden hiçbiri Kıbrıs Federe Türk Devleti'ni tanımayacaktır," demiştir.

Sosyalist ülkelerin Kıbrıs'ın kuzeyinde kurulan "devlet" ile hiçbir resmi ilişkileri bulunmadığını, Rauf Denktaş ile sosyalist ülkeler diplomatları arasındaki görüşmelerin ise, Federe Kıbrıs Türk Devleti Başkanı sıfatıyla değil, Kıbrıs Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı sıfatıyla yapıldığını da Polonyalı diplomat sözlerine eklemiştir. (LB- DG-14/12)

UMUT FİLMİ ST ETIENNE FESTİVALİNDE GÖSTERİLDİ

ST ETIENNE, Fransa (Info-Türk) - Halen hapsede bulunan Türk sinema sanatçısı Yılmaz Güney'in UMUT filmi, 11-14 Kasım 1976 tarihleri arasında St Etienne'de yapılan "Göçmen İşçiler Halk Tiyatrosu Festivali"nde gösterilmiştir. Festivale Fransa'daki Türkiyeli, Arap, İspanyol ve Portekizli işçiler katılmışlardır. (SE-DG-15/11)

ADANA'DAKİ SULTAN SAZLIĞI KURUTULMAYACAK

BRÜKSEL (Info-Türk) - Avrupa Konseyi'nin nemli arazileri koruma kampanyasına uygun olarak Türk Hükümeti Adana'nın kuzeyindeki 14 bin hektarlık Sultan Sazlığı'nı kurutma kararından vazgeçmiştir. Sazlıkta yüzbinlerce kanarya ve ördek, onbinlerce leylek, turna ve balıkçıl kuşu barındığı bildirilmektedir. (LS-DG-9/11)

ŞİLİ CUNTASI DÜNYA KAMUOYUNU KANDIRMAĞA ÇALIŞIYOR

BRÜKSEL (Info-Türk) - Şili'deki faşist darbeden bu yana zindanda tutulan ve tüm bas-kılara yiğitçe göğüs geren (Bak: Info-Türk Bülteni - Kasım 1976) Şili Komünist Partisi Lideri Luis Corvalan'ın 18 Aralık 1976 günü özgürlüğüne kavuşması, dünyanın tüm devrimci ve ilerici çevrelerinde büyük coşkuyla karşılanmıştır.

Ancak Corvalan'ın bizzat kendisinin de açıkladığı gibi, Pinochet'nin ajanları, yurt-severleri tutuklamağa, işkenceden geçirmeğe devam etmektedirler. Nitekim, Şili'de sadece 300 siyasal tutuklu bulunduğu yolunda Cunta'nın yaptığı açıklama üzerine, Şili Komünist Partisi, 3 Aralık 1976'da yayınladığı bildiride, Pinochet'nin dünya kamuoyunu yanıltmağa çalıştığını belirtmiş, halen Şili'de 2.000'den fazla siyasal tutuklu bulunduğunu açıklamıştır.

ŞKP'nin açıklamasına göre, bu tutuklular arasında, Şili halkının seçkin evlatlarından Victor Diaz, Exequiel Ponce, David Silberman, Mario Zamorano, Carlos Lorca, José Baeza, Jorge Munoz, Ricardo Lagos, José Waibel, Dr. Insunza y Godoy, Dr. Jaime Donato ve Dr. Bernardo A raya da bulunmaktadır. Bu tutukluların çoğu askeri mahkemelerde ve diğer faşist kuruluşlarda yargılanarak mahkum edilmişlerdir veya edilmektedirler.

Yine ŞKP'nin açıklamasına göre, siyasi tutukluların hapsedildiği yerler sadece Puchuncavi ve Tres Almos'tan ibaret olmayıp faşist terör teşkilatı DİNA'nın Fundo Monte Maravilla, Bucalemu, Tejas Verdes, Colonia Dignidad, Colina Isla Dawson, Villa Grimaldi, Colliguay ve Cuatro Alamos'ta gözaltı ve işkence merkezleri vardır.

Öte yandan Şili Cuntası'nın terörü Şili topraklarıyla da sınırlı kalmamaktadır. Halen Avrupa'da bulunan binlerce Şili'li ve Latin Amerika'lı siyasi mülteciyi izlemek üzere Şili gizli polisi DİNA, Brüksel'de gizli bir karargâh kurmuştur. Diplomatik dokunulmazlıktan yararlanarak bu DİNA ajanları, Avrupa'daki Şili'li mültecileri yıldırma üzere her türlü tehdit, şantaj yollarına baş vurmaktadırlar.

Şili cuntasının bu tutumunu, Belçika Parlamentosu oybirliğiyle takbih etmiştir. Demokratik Hukukçular Birliği de, Liège'de yaptığı bir toplantıda, Şili'li mültecileri DİNA teröründen korumak üzere Belçika Hükümeti'ni her türlü önlemi almağa çağırmıştır. (DR-DG-19/12)

VIETNAM KOMÜNİST PARTİSİ'NİN KONGRESİ

HANOI (Info-Türk) - Güney Vietnam'ın emperyalist işgalinden kurtarılmasından ve iki Vietnam'ın tek devlet olarak birleşmesinden sonra, Vietnam İşçi Partisi 16 yıldır ilk büyük kongresini 14 Aralık'ta Hanoi'de açmış ve kongre sonunda partinin ismi Vietnam Komünist Partisi olarak değiştirilmiştir.

30'dan fazla ülkenin komünist ve işçi partilerinin temsilcilerinin izlediği kongreye SBKP adına Politbüro Üyesi Suslov katılmıştır. Çin Komünist Partisi ise, çağrılı olduğu halde kongreye delegasyon göndermemiştir.

Parti Genel Sekreteri Le Duan, kongreye sunduğu raporda, ülke sosyal yaşamının bütün veçhelerini, başarıları olduğu kadar başarısızlıkları da ayrıntılı bir çözümlemeden geçirmiştir. Amerikan emperyalizmine karşı zaferin, işçi sınıfının devrimci bilimi marksizm-leninizm'i Vietnam halkının savaştan ve yaratıcı enerjisi ile birleştirmeyi başaran Vietnam İşçi Partisi'nin doğru yönetiminin eseri olduğunu belirten Le Duan, ülkede hâlâ küçük üretimin egemen olduğuna dikkati çekerek, "şu anda can alıcı sorun, sosyalizmin maddi ve teknik temelini hazırlamak, üretimi, büyük sosyalist üretim yönünde yeniden örgütlemektir," demiştir.

Raporun önemli bir bölümünü Parti-Devlet-Halk ilişkilerine ayıran Le Duan'ın şu sözleri delegeler tarafından uzun uzun alkışlanmıştır: "Kendini beğenmişliği, keyfi davranışları, halkın dertleri karşısında vurdumduymazlığa varan sorumsuzlukları şiddetle takbih ediyoruz. Devlet kadrolarının ve görevlilerinin giderek bir ayrıcalıklılar tabakası haline gelmesini önlemek için tüm önlemleri almak zorunludur." (DR-YR-DG-20/12)

PORTEKİZ KOMÜNİST PARTİSİ'NİN YEREL SEÇİMLERDE BAŞARISI

LİZBON (Info-Türk) - Portekiz'de 12 Aralık 1976'da yapılan belediye seçimleri, Portekiz Komünist Partisi'nin büyük ilerleme kaydetmesiyle sonuçlanmıştır. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oyların yüzde 14,5'ünü alan PKP, bu seçimlerde oy oranını yüzde 19,53'e

yükseltmiştir. Bu seçimlerde en büyük darbeyi, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Binbaşı Carvalho'yu ayrı aday göstererek PKP'nin oylarını bölen goşist gruplar yemiştir. Bunların oy oranı yüzde 16,4'ten yüzde 2,4'e düşmüştür.

Öte yandan PKP Genel Sekreteri Alvaro Cunhal, bu seçimlerde seçmenlerin yüzde 40'ının oy kullanmadığı gerçeğine de değinerek, "Bu, emekçilerin korunması ve devrimin kazanımlarının savunulması yolunda verdiği sözlerden hiçbirini tutmayan Soarez Hükümeti'nin politikasına karşı halkın memnuniyetsizliğinin ve güvensizliğinin ifadesidir," demiştir. (DR-DG-15/12)

POLISARIO CEPHESİ SAVAŞCILARININ BAŞARILARI

CEZAYİR (Info-Türk) - Sahra Hareketi'nin 12 Aralık'ta yayınladığı bir bildiriye göre, "Polisario Cephesi" savaşçıları, 7 Aralık günü Aguerguer'de Moritanya birliklerine karşı giriştikleri saldırıda yüzlerce düşman askerini savaştışı etmişler ve birçok tutsak almışlardır. İki gün sonra doğrudan doğruya Moritanya topraklarının içindeki Oudanne bölgesinde yapılan çarpışmalarda da 33 Moritanya'lı asker öldürülmüş ve birçoğu da yaralanmıştır. 15 düşman aracı tahrip edilmiş, bir düşman uçağı düşürülmüştür.

8 Aralık'ta Smara'da Fas Ordusu'nun savunma mevzilerine karşı bir başka saldırıda da düşman kuvvetlerine önemli kayıplar verdirtilmiş, Angala'da bir düşman karakoluna yapılan baskında 5 Faslı asker öldürülmüş, onlarca asker de savaştışı bırakılmıştır. (DR-DG-14/12)

BÜYÜK SOVYET ANSİKLOPEDİSİ İNGİLİZCE YAYINLANIYOR

WASHINGTON (Info-Türk) - Sovyetler Birliği'nin en büyük ansiklopedisi olan Büyük Sovyet Ansiklopedisi, İngilizce olarak yayınlanmaktadır. Cromwell Collier and McMillan Ind. ile Sovyetler Birliği arasında yapılan bir anlaşmaya göre 30 ciltlik ansiklopedinin tamamı, İngilizce karşılığındaki alfabetik dizine göre 1979 yılına kadar tamamen yayınlanmış olacaktır. (HT-DG-3/12)

KAPİTAL CEP KİTABI OLARAK YAYINLANDI

PARİS (Info-Türk) - Karl Marx'ın Kapital'inin daha büyük kitleler tarafından okunmasını sağlamak üzere Editions Sociales Yayınevi, bu temel eserin üç cildini, karton kapaklı cep kitapları olarak yayınlamıştır. Küçük puntolarla dizilen temel eserin cep kitabı olarak üç cildi toplam 2000 sayfa tutmaktadır. (DR-DG-5/12)

KOMÜNİST BASININ BAYRAMLARI

LONDRA (Info-Türk) The World Marxist Review Dergisi'nin bildirdiğine göre, komünist ve işçi partilerinin basın organlarının yaz ve sonbahar mevsimlerinde düzenledikleri bayramlar, son yıllarda birçok Avrupa ülkesinde büyük bir etkinlik ve popülerlik kazanmıştır.

Fransız Komünist Partisi'nin organı L'Humanité'nin 45. bayramı, Paris'in FKP yönetiminde bulunan bir işçi semtinde yapılmıştır. İki gün boyunca festivale yüzbinlerce Fransız katılmış, geniş bir alanda sergilenen kültürel ve sanatsal faaliyetler, siyasal tartışmalar ilgiyle izlenmiştir. L'Humanité Dimanche yönetmeni Andre Carell'in dediği gibi, "Son yıllarda Humanite Bayramları, Fransız Solunun Ortak Programı'nın (Bak: Ortak Hükümet Programı, Coodiff s.c., Brüksel 1974) zaferini sağlamaya yardım eden en önemli olaylardan biri haline gelmiştir. Bu festival sırasında FKP'ye 6.203, Genç Komünistler Birliği'ne 9.000 yeni üye kaydedilmiş, ayrıca 8.000 okuyucu FKP'nin yayın organlarına abone olmuştur."

İtalyan Komünist Partisi'nin gazetesi L'Unita'nın ulusal çaptaki bayramı ise Napoli'de yapılmıştır. Daha önce Curno ve Locco'daki yerel L'Unita bayramlarında faşist zorbalardan komünist bir işçiyi öldürmelerine ve bir başka işçiyi de yaralamalarına rağmen ulusal L'Unita bayramına yüzbinlerce İtalyan katılmıştır.

Portekiz'de Komünist Partisi organı Avante'nin ilk kez bu yıl düzenlediği şenlik de büyük başarı kazanmıştır. Gazetenin 45. yıldönümüne raslayan şenlikte, özellikle ./.

Avante'nin 45 yıllık illegal yayın faaliyetini yansıtan pavyon büyük ilgi görmüştür.

Aynı şekilde, Danimarka Komünist Partisi'nin örgütlediği Land of Folk Gazetesi şenliği, Belçika Komünist Partisi'nin örgütlediği le Drapeau Rouge ve Rode Vaan Şenliği, Avusturya Komünist Partisi'nin örgütlediği Volkstime Şenliği ve Alman Komünist Partisi'nin örgütlediği UZ Şenliği, bu ülkelerin siyasal ve kültürel yaşamlarında geniş yankılar yarattığı gibi çeşitli ülkelerin işçi sınıfı devrimcileri arasında enternasyonalist dayanışmayı pekiştiren olaylar olmuştur. (RV-DG-13/12)

HİNDİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ ÜYE SAYISI ARTTI:

YENİ DELHİ (Info-Türk) - Sadece bu son yıl içinde Hindistan Komünist Partisi'nin üye sayısında 130.000'lik bir artış olmuştur. Partinin toplam üye sayısı halen 550.000'dir. Bihar Eyaleti'nde partinin 135.000, Andhra-Pradesh Eyaleti'nde 102.000, Kerala Eyaletinde 69.000, Uttar-Pradesh eyaletinde 44.000 ve Tamilnadu eyaletinde 43.000 üyesi bulunmaktadır.

Parti üye sayısının yarım milyona ulaştırılması kararı, geçen yılın başlarında Vijayawada Parti Kongresi'nde alınmıştı. 1964'te komünist hareketteki bölünmeden hemen sonra HKP'nin toplam üye sayısı 107.762'ye kadar düşmüştü. 12 yılda üye sayısındaki bu büyük artışın nedenlerini, HKP Merkez Komitesi Üyesi Farooqi şöyle açıklamıştır:

"Herşeyden önce, saflarımızın, 1964 programı temel alınarak çizilen parti siyasal çizgisi çevresinde pekiştirilmesi büyük rol oynadı. İkinci olarak, parti liderliği tarafından her düzeyde örgütlenme çalışmalarına yoğunluk verildi ve Cochın Parti Kongresi'nden bu yana örgüt çalışmalarına bağımsız bir görev olarak daha büyük dikkat harcandı. Üçüncü olarak, çeşitli tiplerde ve düzeylerde parti okulları aracılığıyla sistematik bir ideolojik çalışma uygulandı. Ve nihayet, parti üyelerinin kitle savaşlarında, ekonomik ve siyasal sorunlar üzerine kampanyalarda sürekli yeralmaları da, bu sonucun alınmasında etkin oldu." (IB-DG-1/12)

URUGUAY KOMÜNİST PARTİSİ'NİN MESAJI

MONTEVIDEO (Info-Türk) - Uruguay'da zor yeraltı koşullarında çalışan Uruguay Komünist Partisi, Montevideo'da yayınladığı bir mesajda, iç durumu şöyle açıkladı:

"Uruguay bir terör kışkacına alınmıştır. Ulusal ihanet politikasının sonucu olarak halk sefalet içinde yaşamaktadır. Böyle bir politika, sadece emperyalizme bağlantılı ve gerici askerlere dayanan küçük bir azınlığın işine yaramaktadır.

"Bordaberry cumhurbaşkanlığından atılmışsa da, Bordaberry ruhu yerinde kalmıştır. Baskılar sürmekte, güvenlik kuvvetleri kendi halkının cellatlığını yapmakta, ekonomik güçlüklerin yükü halkın omuzlarına yüklenmektedir. Dış politikada da, Bordaberry'nin suç ortakları ülkeyi yabancı sermayeye satmaya devam etmektedirler."

UKP, ayrıca, gizli çalışan en büyük sendikal birlik olan Emekçi Halkın Ulusal Konferansı tarafından ilan edilen Bağımsızlık, Demokrasi ve Ülke Sorunlarının Çözülmesi İçin Mücadele Bildirgesi'ni desteklediğini de açıklamıştır. (IB-DG-3/12)

EKVATOR'DA SINIF KAVGASI ŞİDDETLENİYOR

QUITO (Info-Türk) - Ekvator Komünist Partisi'nin Guayas eyaletinde düzenlediği konferansta konuşan parti genel sekreteri Pedro Saad, emperyalist ve gerici çevrelerin işçi sınıfının çıkarlarına saldırılarıyla hükümetin aldığı bir dizi ilerici tedbirlerin, ülkede sınıf mücadelesini keskinleştirdiğini söylemiştir.

Saad'ın açıklamasına göre, oligarşi ve onun politik partisi, demokratik girişimleri önlemek için ellerinden geleni yapmakta, bunu "anayasal bir sistem"e dönülmesini ister görünerek kitleleri yanıltma noktasına vardmaktadır. "Oysa onların asıl istedikleri, ülkede tekellerin ve büyük burjuvazinin dizginsiz egemenliğinin kurulmasıdır. Parti Genel Sekreteri, hükümeti de, ilerici yönelişte olmasına karşın, önceden açıkladığı dönüşümler programının uygulanmasında kararsızlıklar gösterdiği için eleştirmiştir. (IB-DG-4/12)

DÜNYADAN YAYIN HABERLERİ

EN FAZLA ÇEVİRİLEN YAZAR: LENİN

MOSKOVA (Info-Türk) - UNESCO'nun yayınladığı ra kamlara göre, Viladimir Ilyiç Lenin, eserleri yabancı dillere en fazla çevrilen yazar durumunu sürdürmektedir. 1973 yılında Lenin'in çeşitli eserlerinin 336 çevirisi yapılmıştır. (IB-DG-15/12)

WILHELM PIECK'İN SEÇME ESERLERİ YAYINLANDI

MOSKOVA (Info-Türk) - Almanya ve dünya komünist hareketinin seçkin önderlerinden Wilhelm Pieck'in yazı ve konuşmalarından seçmeleri bir araya toplayan bir kitap Sovyetler Birliği'nde yayınlanmıştır. Kitap'taki makale ve konuşmalarda, AKP'nin tarihine ve mücadelesine ilişkin sorunlar, Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin çalışmaları incelenmekte, leninizm, Büyük Ekim Devrimi'nin uluslararası önemi ve Komintern çalışmaları üzerinde de durulmaktadır. (IB-DG/15/12)

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE YAYINLANAN TEORİK KİTAPLAR

BRÜKSEL (Info-Türk) - 1976 yılında çeşitli ülkelerde yayınlanan teorik kitaplardan bazıları şunlardır. Bu listeler, Info-Türk bültenlerinin bundan sonraki sayılarında da sürdürülecektir:

- A. Cunhal, *25 Kasım'dan Cumhuriyet Meclisi Seçimlerine*, Editorial "Avante", Lisbon, 1976, 292 sayfa (portekizce)
- G. Krause, *Leninist Tekel Teorisinin Oportünist Saptırması Üzerine*, Verlag Marxistische Blatter, Frankfurt/Main, 1975, 45 sayfa (almanca)
- Mogolistan Devrimci Halk Partisi'nin Eylemlerinde Yeni Tipten Bir Parti Üzerine Leninist Teorinin Biçimlenmesi*, Moskova, Progress Publishers, 1976, 310 sayfa (rusça)
- R. Ghioldi, *Yazılar C.1-2*, Editorial Anteo, Buenos Aires, 1975-76. (İspanyolca yayınlanan eserin yazarı, Arjantin Komünist Partisi kurucularından ve liderlerindendir)
- Mafia ve Siyasal İktidar*, Editori Riuniti, Roma, 255 sayfa (İKP yayınıdır) (italy.)
- Sosyalizmde Bilim ve Üretim*, Dietz Verlag, Berlin-DAC, 376 sayfa (almanca)
- S. Savov, *Alaşağı Edilen Amerikan Putları, (Amerikan Kapitalizminin Geçmişi ve Bugünü)*, Partizdat, Sofya, 240 sayfa (Bulgarca)
- Jozef Kowalski, *Polonya Komünist Partisi 1935-1938*, Varşova, KIW, 472 s. (Polonyaca)
- Şili'den Komünistler Sesleniyor*, Ediciones Colo-Colo, 275 sayfa (ŞKP belgeleri, parti liderlerinin demeçleri, illegal olarak 15 günlük çıkartılan Unidad Antifascista Gazetesi'nde yayınlanan yazılar ve Luis Corvalan'ın demeçleri) (Portekizce)
- Vladimir Ilyiç Lenin - Biyografik Kronik*, Politizdat, Moskova, 680 s. (rusça)
- Sosyalizmin Marksist-Leninist Doktrini ve Aktüalite*, Politizdat, Moskova, 448 s (R.)
- Stemkovskaia, *Sosyalizm ve Özgürlük*, Nauka, Moskova, 120 sayfa (Rusça)
- A.D.Ursul, *Çağdaş Bilimde Bilgilenme Sorunu - Felsefi Notlar*, Nauka, Moskova, 300 sayfa (rusça)
- Enternasyonalizm ve Sosyalist Ekonomik Entegrasyon Sorunları*, Mysl, Moskova, 311 sayfa (rusça)
- Sovyet Halkı: Yeni Tarihsel İnsan Topluluğu, Oluşması ve Gelişmesi*, Nauka, Moskova, 520 sayfa (rusça)
- Eduardo Gallegos Mancera, *Geniş Nehir, Yüksek Ateş (Devrimin Şiiri)*, Caracas-Venezüella, 222 sayfa (ispanyolca)
- G.Hemier, R.Paseevant, M.Zilbermann, *Spor Gündemde: Komünistlerin Önerileri*, Editions Sociales, Paris, 188 sayfa (fransızca)

OKURLARIMIZA

Info-Türk Ajansı'nın bültenleri, türkçeden ayrı olarak, dünya kamuoyunu aydınlatmak üzere Türkiye haberleriyle ingilizce ve fransızca olarak iki ayrı dilde daha yayınlanmaktadır. Gerek türkçe bültenlerimizi, gerekse ingilizce ve fransızca bültenlerimizi düzenli izlemek isteyen okurlarımızın, Info-Türk Ajansı adresine isteklerini bildirmelerini rica ederiz. 1977 yılının mücadelelerinizde ve çalışmalarınızda başarılarla dolu olması dileğiyle...